

Kaj Munks prædiken 7. søndag efter trinitatis

Taler
Kaj Munk
Præst og dramatiker

Dato
27. juli 1941

Sted
Vedersø Kirke

1 Han er en modig Mand, den Herre Jesus. Hvor vovede han dog at gøre denne Undergerning? Hvad er farligere end at give Folk Mad, som de ikke har gjort et Stykke Arbejde for? Hvad er risikablere for en Mand, der vil vinde Menneskers Hjerter, end at vise dem, at han har Magt?

5

Der er intet, der godtgør Menneskets Lavhed som dets Opførsel over for Magten. End ikke Brynde og Kødslust afslører saa kvalmende dets Foragtelighed.

10 Magten truer, og Fejghed kryber til Side. Magten lokker, og Begæret kommer logrende. Og hvad Idealismen angaar — oh, der er intet, Magten har lettere Spil med end Idealismen. Idealismen faar ikke Tid til at spørge efter, om det er Ret, det, der sker, nej, det er den nok, at det er stort — om alle guddommelige og menneskelige Love trampes under Fødder, hvad gør det, naar blot det Store
15 fuldbyrdes! Magten diskuterer ikke, den peger blot paa sine Resultater, og se, unge Øjne straalere, og hede Hjerter hamrer i Takt. Alt det vidste Vorherre ud og ind. Han levede i et Land, hvor han daglig havde det for Øje. Han vidste, hvordan Magten spiller med den Fidus, der hedder Resultatet.

20 Derfor var det, han gav sig megen Umage for at gaa uden om Successen. Hvor ofte hører vi ikke om ham, naar han har gjort en underfuld Gerning, at han bød Tilskuerne strengt tie stille med, hvad de havde oplevet! Han troede nemlig ikke paa Magten. Ikke en Døjt. Det svimlede aldrig for ham, naar han hørte taktfast Fodslag paa Vejen, den Tanke, at fra Vesterhavet til Eufkrat lød de samme
25 Tramp. Han tænkte ikke over det. Han vidste det saamænd næppe engang.

For han havde en ukuelig Tro paa, at alt det var ikke noget værd. Leg med Sæbebobler. Skinnende Skum.

30

Dette var Sandheden om Resultaterne, de synlige og haandfaste og vældige.

Magten saar sin Dragesæd over Verden. Den krør sig af, hvad den har drevet det til; enhver kan jo se, den triumferer. Den Taabe! gror ikke Hadet sammenbidt i
35 Undertrykkelsens Mulmverden, skyder en Dag sit Kæmpeskud og vælter, hvad der kaldte sig grundfast for Evighed? Hvad kan Magten skabe andet end Afmagt, de andres nu og derefter sin egen.

Kristus har aldrig talt et ondt Ord imod Romerne. Hvad skulde han det for? det
40 var der nok til at tale ilde om. Han vidste vel daarligt nok, de var til; han lagde næsten ikke Mærke til dem; han havde større Ting at tænke paa.

Han vendte Blikket mod den Usynlige. "Din er Magten i Evighed," sagde han. Han plantede Troen paa denne Usynlige midt i den synlige Verden, og denne
45 Tro groede sin stille Vækst og sprængte Romernes Verden i Atomer.

Man sagde, at det var Slaver og frigivne mest, der sluttede sig til det nye Parti; det var dem, enhver kunde se slet ingen Magt havde; disse magtesløse blev det, der magtede Magten.

50

Men i Dag, mine Tilhørere, aabner han en Flig ind til den hemmelige Verden, der er den egentlige. Imod alle Regler lader han Menneskeøjne et Sekund se den Usynlige. De syv Brød og et Par Smaafisk er ingenting; men lagt i hans Hænder og løftet imod Himlen og velsignet af den Skjulte deroppe, ham, hvis Væsen er
55 Kærlighed, mætter de midt i Ørkenen fire Tusinde hungrige Mennesker.

Hvorfor gjorde han det? Vidste han ikke, hvad Fare han løb? At de vilde tro, det var Mad, Sagen drejede sig om! at de vilde gøre ham til Konge, for at han skulde spendere nye Mirakler paa dem! at han var ved at forraade selve Troens Princip:
60 at se er kun forvirrende; det er ved at tro og kun tro, at Verden skal overvindes.

Det er jo ikke helt i det vilde med disse Indvendinger. Der var virkelig Tilhængere af ham, der siden vendte sig mod ham, skuffede i deres Forventning om, at han vilde et Rige af denne Verden. Kunde han sige sig helt fri for Skyld i
65 en saadan Forventning med et Mirakel som dette?

Og Planøkonomer kan sige: "Vi har intet at lære hos den Herre; han henter Steg ud af Luften til Folk; men den Udvej er spærret for os."

Jeg begyndte med at sige, at Jesus var en modig Mand. Han gav Pokker i Indvendingerne og fulgte sit Hjertes Stemme. Han ynkedes inderligt over de Sultne og stod her med Magt til at hjælpe. Saa hjalp han altsaa.

75 Gjorde vi alle saadan!

Og dog havde han maaske ogsaa en Tanke med det. Nu havde han prædikeret længe nok, nu skulde de faa Lov at se en Prædiken, de aldrig vilde glemme. Lad saa nogen af dem misforstaa; der vil dog altid være dem iblandt dem, som for
80 Tid og Evighed fik Syn for Gud ved denne Lejlighed. Om de saa siden skal se deres Børn hungre til Døde og selv gaa den samme Vej, saa glemmer de ikke ham, hans Magt og Kærlighed, som de fik Syn for Sagn for hin Eftermiddag i Galilæa; saa gaar de ind i Døden i Tro paa den Magt og den Kærlighed.

85 De syv Brød og nogle Smaafisk! Jeg gaar op paa min Prædikestol og synes, det er saa fattigt, det, jeg har at sige om den Rigdom, der fylder mig, og jeg gaar ned ad Prædikestolen igen og føler mig som en Forræder — jeg har forraadt Guds Herlighed ved at have staaet der mat og stammende, jeg, der havde det Største at vidne om. Og jeg gaar ind i andre Kirker, og mine Kolleger gør det ikke bedre.
90 Alligevel sker det Søndag efter Søndag, at om vi Præster nok saa meget er tørre Stokfisk, saa naar Vorherres Vederkvægelse igennem os ud til Tusinder og atter Tusinder.

Og Sakramenterne — Daaben en Sjat Vand, øst over Barnets Hoved af en
95 kongelig Embedsmand, Nadverens tørre Bid Brød og billige Slurk Vin, men Guds Naades Mysterium er gemt derinde, i det mindste ligger det største skjult.

Og selve den kristne Menighed — er vi ikke nogen underlige nogen? Videnskabens og Kunstens, Politikens og Militærets, Sportens og Pengenes
100 straalende Blomster plukker vi ikke Buketter af i Vorherres beskedne Klosterhave; de kan ærlig talt ikke døje os, og vi kan daarligt nok døje hinanden. Men Gud har udvalgt det i Verden ringe og foragtede, siger Apostlen, og det stemmer da ogsaa godt nok med Vorherres Regnebog, at det, der ikke ser ud til at være, det er — vi er Jordens Salt, vi er Verdens Lys, vi er Evighedens Arvinger.

105

Den lille utroværdige Solstraaleskrøne om de faa Brød og Smaafisk i Ørkenen til

110 de 4000 Mand — sikke vældige Kræfter der er gemt i den! Kræfter til os til at
smile ad hele det Storhedsapparat, der faar de andre til at staa paa gyngende Knæ
og maabe, Kræfter til os til at se hen til den Usynlige og midt i en Verden af kras
Haandgribelighed tro paa det uanseelige og foragtede og almægtige, der hedder
Aand.

115

Kilde

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet

Kildetype

Digitalt manuskript

120

Tags

7. søndag efter trinitatis, Danmarks besættelse 1940-1945, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 1900-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/kaj-munks-praediken-7-sondag-efter-trinitatis>

125

130

135

140

145